

Årsplan 2023-2024

Kristen verdiformidling
Inkluderende barnehager

Ut på tur

Ryfylke tunet

Språkfokus

Skolens fri- og feriedager

Første skoledag	17.08.
Høstferie	09.- 13.10.
Fridag	17.11.
Juleferie	21.12.- 02.01.
Vinterferie	26.02. - 01.03.
Påskeferie	25.03. - 01.04.
Off. fridag	01.05
Kristi Himmelfartsdag	09.05.
Fridag	10.05
Grunnlovsdagen	17.05
2. Pinsedag	20.05
Siste skoledag	20.06.

Barnehagens planleggingsdager

Tirsdag 15. august.
Onsdag 16. august
Fredag 17. november
Tirsdag 02. januar
Fredag 10. mai

Barnehagens tlf.nr

Liv Marit	51 74 11 60 / 92089685
Marit	51 74 11 74 / 40710468
Anne Jofrid	51 74 11 61 / 40710467
Armkroken	51 74 11 68 / 40710471
Fotsporet	51 74 11 65 / 40710470
Hjerterommet	51 74 11 64 / 40710469
Skattkammeret	51 74 11 63 / 40710473
Smilehullet	51 74 11 62 / 40710472
Håndtrykket	51 74 11 66 / 40710474
Øyeblikket	51 74 11 69 / 40710475
KFK	51 74 11 73
Klippen kontor	51 74 11 70 / 40710460

Innholdsfortegnelse

Side 4	Fagområdene i Rammeplanen
Side 5 – 6	Det pedagogiske arbeidet i barnehagen
Side 7	Kor for stor avdeling, felles sanger
Side 8	Språkarbeid i barnehagen
Side 9 – 10	Førskolegrupper
Side 11 – 12	Trafikksikkerhet
Side 13 – 14	Inkluderende barnehage
Side 15 – 16	Tur
Side 17	Kristen verdiformidling, Inkluderende barnehage
Side 18	Språk
Side 19 – 20	Tur, Ryfylketunet
Side 21 – 24	August, september og oktober
Side 25 – 27	November
Side 28 – 30	Desember
Side 31 – 33	Januar
Side 34 – 37	Februar
Side 38 – 40	Mars
Side 41 – 44	April
Side 45 – 47	Mai
Side 48 – 50	Juni

Fagområdene i Rammeplanen

RØTTER OG VINGER

Jeg ønsker å gi deg røtter, mitt barn.
Dypt fotfeste, nær rennende bekker
med livets vann.

Kunne jeg gi deg et jordsmonn som
gav rom for den du er, med næring
og varme.

Der dine røtter kan folde seg ut og
finne feste.

Røtter for sannhet og trygghet.
Jeg ønsker å gi deg vinger, mitt barn.
Så du i frydefull livsutfoldelse kan slå
vingene dine ut og kjenne frihet.

Så du kan juble mot himmelen,
glede deg over alt du har i deg.
Kjenne takknemlighet og styrke.

Vinger for frihet og lovsang. Jeg
ønsker å gi deg røtter og vinger, mitt
barn.

For uten røttene kan ikke vingene
bære deg. – Sigrid Flåt

Arbeidsplanen er laget med utgangspunkt i «Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, 1. aug. 2017» Arbeidsplanen er et arbeidsdokument for de ansatte i barnehagen og et innsynsdokument for foreldre og kommune.

Fagområder:

- Kommunikasjon, språk, tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

Barnehagen skal
være en god plass å
være og en god
plass å lære for liten
og stor ☺

Gjennom det daglige livet i barnehagen og gjennom temaarbeid er vi innom ulike fagområder. Alle fagområdene veves inn i det arbeidet vi gjør i barnehagen. I tunet er det naturlig å legge fokus på nærmiljø og samfunn, kropp, bevegelse, mat og helse. Vi trekker tråder fra fortiden til nåtiden, fra jord til bord. I gymsalen og ut på tur er det viktig med beviste voksne som legger til rette for fysisk utfoldelse og aktiviteter/leker som stimulerer motorikken. Kommunikasjon, språk og tekst inngår i alt vi gjør sammen med barna ved at vi voksne setter ord på ting, undrer oss sammen over Guds fantastiske skaperverk, forklarer, samtaler med barna og bevisst legger til rette for et språkstimulerende miljø. Antall, rom og form kan vi jobbe med gjennom lekende og undersøkende arbeid med sammenligninger, følge mønster i puslespill og i perling, ved telling og måling, matematikk i hverdagen gjennom butikklek, spill osv. Sosial kompetanse opparbeides i relasjon med barn og voksne. Her er vi som voksne viktige rollemodeller og vi ønsker å være tilstedeværende og aktive voksne i dialog og samhandling med barna.

Vi vektlegger å tenke kreativitet, undre oss sammen med barna, leke og le sammen med barna og gjøre vår og barnas hverdag til mange gode og lærerike minner.

Det pedagogiske arbeidet i barnehagen

Det pedagogiske arbeidet i barnehagen foregår i løpet av hele dagen og rammeplanen sine fagområder vil komme inn i de forskjellige delene av dagen. Samlingsstunder og temaarbeid er bare en liten del av hverdagen. Språket brukes og læres i samhandling med andre, gjennom lesestunder og gjennom samtale med andre, bevegelse læres gjennom dagens gjøremål og aktiviteter, mat og helse læres gjennom tilberedning av mat og under måltider, hygiene læres gjennom rutiner på håndvask osv. Undring over naturen kan være en bille som vi finner under en stein og teknologi kan være å slå opp for å finne hva billen heter.

Barn kan formidle med et ikke-verbalt språk som kommer innenfra og som tar utgangspunkt i barnets perspektiv, deres erfaringer og opplevelser. Barn skaper for å formidle eller bare av glede og undring over å jobbe med forskjellige materialer. Vi vil legge til rette for at barn kan uttrykke seg gjennom bruk av forskjellige materialer, enten spontant ved at de har tilgang til forskjellige formingsmateriell eller gjennom temaarbeid der barna får uttrykke sin opplevelse av temaet.

Barns medvirkning skal vektlegges i planene for dagen der barnas interesser og ideer skal få være med å forme hvordan vi arbeider med temaene. Eks. hvis vi skal ha om insekter og småkryp og barna er spesielt opptatt av meitemarken så kan vi lage et eget opplegg omkring den.

Vi ønsker å undre oss sammen med barna over Guds fantastiske skaperverk og hvordan alt henger sammen og fungerer.

Vi ønsker å bruke forskjellige eksperimenter og fakta stoff i arbeidet med forskjellige tema slik at vi sammen med barna kan undre oss og undersøke hvordan alt fungerer.

Hvordan brukes Arbeidsplanen

Årsplanen er laget for å sikre at vi jobber etter Rammeplanen, barnehagens vedtekter og barnehagen og kommunen sine satsningsområder. Temaene som er satt opp er felles for hele barnehagen, men må tilpasses til barnegruppen og barnas alder. Vi har kristen verdiformidling hver uke og knytter historiene inn i hverdagslivet gjennom sanger, undre oss sammen med barna og la de kristne grunnverdiene gjennomsyre hverdagen.

Det er satt inn en del tips for å gi dere ideer til hva som kan være kjekt å jobbe med innenfor de forskjellige satsningsområdene. Vi har satt inn noen sanger som kan brukes gjennom året. Disse sangene vil gå igjen i koret, Aksjonsdag og sommerfester. Sangene er også plukket ut med tanke på barnehagens ønske om at alle barn skal oppleve seg som unike og elsket for den de er.

Husk å ta bilder/lage dokumentasjon som legges ut på Kidplan, for å vise hverdagen og arbeidet dere gjør på avdelingen. Dette er med å vise barnas hverdag til foreldrene og er glimrende å bruke sammen med barna for å styrke språkkompetansen. Å lage dokumentasjon sammen eller se på minner fra turer, temaarbeid eller hverdagsminner er med å styrke følelsen av tilhørighet i gruppen og det er også en glimrende måte for barna å få mer kunnskaper om teknologi.

Huskeliste til Månedsbrev/plan

- Månedsbrevet skal være kjekt å lese og skal inneholde litt om mnd. som har vært og litt om mnd. som kommer. Kjekt med litt om hva som rører seg i barnegruppen. Skriv et varmt og hyggelig brev som du hadde synes var kjekt å lese, men ikke skriv for langt☺
- Husk å få med alle områdene i arbeidsplanen
- Skriv om de faste tingene som gymsal, gruppedeling, kor osv..
- Skriv opp månedens bønn / sang / regle
- Viktige datoer: bursdager, planleggingsdager, og hva som er på Klippen for familier og barn.
- Viktig informasjon som foreldre må huske på
- Tlf.nr til kontor og avdeling
- Navn og tlf.nr til foreldrekontaktene
- Månedsplanen sendes ressurspedagog i god tid innen månedsskifte. Ressurspedagog legger denne ut på barnehagens hjemmeside og Kidplan.
- Månedsplanen trykkes bare opp i papirformat til de som spør etter det. Ellers så leses månedsplanen på Kidplan/hjemmesiden.

Barnehagen sine språksatsningsområder

Kor sammen med de store avdelingene

Vi ønsker at barna å gi barna gode opplevelser med sang og musikk og har hver tirsdag kor i barnehagen sammen med barna på stor avdeling. Avdelingene har kor annenhver uke da det er 2 og 2 avdelinger som er sammen. Det er valgt ut en del sanger som vi ønsker å ha fokus på og som brukes i koret og på avdelingene gjennom året.

Hele året 2023-2024

Hasse, Hasse hare
Hvem er jungelens konge
Nederst sitter tærne, hælere kommer så
Det bobler frem – hele sangen
Jesus er min venn (Jarle Valdemar)
Kan jeg få smitte deg litt med ekte glede – høsten
Liten men likevel stor – høsten
En ring av gull- avslutningssang i koret

Aksjonsdagen 2023

Kan jeg få smitte deg litt med ekte glede
Jeg vil være med X2 om å skape fred x2 (Kanon)
Vi er tusen (Bjarne Leithaug)
Verden er full av mennesker/En liten stjerne
Vi tar hverandres hender

Karneval 2024

Jeg liker dine store ører

Sommerfesten 2024

Det er godt å ha noen
Elsket for den jeg er
Jesus er min venn
Jeg liker dine store ører

Språkarbeid i barnehagen

Det er laget en språkplan for barnehagen der vi har valgt noen hovedområder vi vil fokusere spesielt på.

Mål: Vi ønsker at barna skal oppleve at det de sier og de meningene de har er viktige for oss og for fellesskapet. Vi ønsker at de gjennom bruk av språk skal øke ordforrådet og språkforståelsen sin.

Kjennetegn på god praksis:

- Vi vektlegger å være voksne som er aktive lyttere i samtale med barn
- Vi ønsker å komme med innspill i samtalen og hjelpe barnet til å holde og utvide samtalen
- Samtalene med barn skal ha et preg av gjensidighet, interesse og respekt.
- Personalet skal være beviste på at de deltar like mye i samtale med alle barn, rolige barn – aktive barn, gutter – jenter, språklig sterke barn og språklig svake barn.

Bravo-leken

Mål: Vi ønsker at barna skal bli beviste på språket vårt og få utvidet språkforrådet sitt.

Kjennetegn på god praksis:

- Alle 2 og 3 åringene i barnehagen vår skal være med på opplegget til Bravo-leken. Det vil si at 2-åringene er med på opplegget siste året på småbarn og 3-åringene er med på opplegget første året på stor avdeling.

Dialogisk lesing

Mål: Vi ønsker at alle barna i vår barnehage skal være med på faste og planlagte lesestunder der vi vektlegger dialogisk lesing. Vi ønsker at barna skal oppleve at lesing er gøy.

Kjennetegn på god praksis:

- Avdelingen lager til lesegrupper som sikrer at alle barna jevnlig blir lest for.
- Bøker og innhold tilpasses barnas ferdigheter og interesser uansett kjønn og språklige ståsted
- Det er alltid bøker lett tilgjengelig på avdelingen
- Det er tilrettelagt en god plass for barna å sitte med bøkene alene, sammen med andre barn eller en voksen
- Personalet har kjennskap til bøkens innhold

Førskolegrupper

Fra Rammeplanen for barnehager «De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.»

Skoleforberedende aktiviteter i førskolegruppene

Å begynne på skolen innebærer et møte med nye muligheter og utfordringer. Å oppleve å ha en indre trygghet, og en god selvfølelse, er en verdifull ressurs i møtet med nye mennesker og utvikling av nye relasjoner. Opplevelse av mestring, utvikling og anerkjennelse fra andre styrker selvfølelsen og er således viktig i arbeidet med førskolegruppa. Barna øver på å kle seg fornuftig, gå på do selv, holde orden i sakene og inngå i positive relasjoner. Barna er forskjellige, med ulike behov og interesser. Vi legger vekt på ulik tilnærming i arbeidet slik at barna skal føle mestring og samtidig få utfordret seg.

Førskolebarna er som regel språklig sterke og benytter språket i utforsking og filosofering. Å møte barna i deres undring danner grunnlaget for gode samtaler og refleksjoner. Dette igjen til økt læring og motivasjon. Vi vil stimulere til en grunnleggende forståelse og bevisstgjøring på språket vårt og en god begreps- og mengdeforståelse for å være godt rustet for kommende undervisning.

Førskoletrening innebærer trening i sosiale ferdigheter som selvregulering, samarbeid, selvhevdelse, empati og ansvarlighet, og dette er noen av de viktigste faktorene for barna for å være rustet til skolen og hverdagen. Selvregulering innebærer bruk av fleksibel oppmerksomhet, arbeidsminne (det å huske og bearbeide informasjon i tankene) og impuls kontroll. Enkelt sagt innebærer selvregulering viljestyrt atferd, eller at vi «tenker før vi handler.» Selvregulering hjelper oss til å tilpasse den sosiale konteksten, og har vist seg å være viktig for å klare seg bra faglig og sosialt i skole, studier og arbeidsliv.

Førskolegruppen sitt innhold bygges på rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver. Barna skal oppleve overgangen barnehage-skole som trygg og positiv. Vi vil derfor legge vekt på at vi har både faglige, sosiale og kjekke aktiviteter tilegna aldersgruppen og leken skal fremdeles stå sterkt.

En del av innholdet vil bli:

- ❖ Leke med tall og bokstaver
- ❖ Begrepstrening
- ❖ Få høre og lære seg rim og regler
- ❖ Kjenne igjen og skrive sitt eget navn
- ❖ Ta ordet i gruppe og lytte til andre
- ❖ Vente på tur og rekke opp hånda
- ❖ Øve på å ta imot og forstå beskjeder og instruksjoner
- ❖ Utvikle blyantgrep og klippe med saks
- ❖ Delta i spill
- ❖ Lytte til høytlesning
- ❖ Selvstendighetstrening som rydde etter seg, kle seg selv og bli selvhjulpen på toalettet
- ❖ Være en god venn og vise respekt, omsorg og empati
- ❖ Gå i trafikken-skoleveien

I året som kommer ønsker vi at lek og utforskning skal foregå i størst mulig grad ute. Vi vil legge til rette for sanseerfaringer, nysgjerrighet og nye oppdagelser ute i naturen. Vi går på turer og bruker det flott nærområde vi har her på Jørpeland fra strand til fjell.

Med dette ønsker vi at barna skal få etablere ressurser som skal gi et godt utgangspunkt for å mestre skolehverdag når den kommer.

Det legges ut konkrete planer for førskolegruppa hver måned på barnehagens hjemmeside med beskrivelse av mål og innhold.

Trafikksikkerhet

Trafikk er nå integrert som en del av rammeplanen gjennom fagområdet nærmiljø og samfunn.

I rammeplanen står det «Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt.»

Trafikksikkerhet er en del av barnehagehverdagen og en del av vår arbeidsplan.

Å bli en trygg og selvstendig trafikant tar mange år og krever kontinuerlig trening. Derfor er det viktig å legge grunnlaget for barnas trafikkforståelse tidlig. Å ferdes trygt i trafikken er ikke alltid like enkelt for små barn.

Trafikksituasjoner kan være krevende og uoversiktlige. Barn har ikke de samme forutsetningene som voksne i trafikken. De er små av vekst og har vanskelig med å forstå alt de ser og hører i trafikken. I førskolealderen er f.eks. barns tenkning konkret og bundet til her og nå. Barns forståelse av virkeligheten er preget av at de gjerne betrakter livløse objekter som levende og viljestyrte. De kan f.eks. tenke: "Når jeg ser bilen, må jo bilen se meg". Det er vanskelig å forstå at bilene ikke kan se dem i mørket når de selv kan se lysene fra bilen. Slike betraktninger er av stor betydning for hvordan barn opptrer i trafikken.¹

Barna opplever trafikk når de er på tur, hver gang de drar til og fra barnehagen, de erfarer trafikk gjennom lek og observasjon av hva de voksne gjør. Barn lærer mest når de er ute i trafikken. Men de lærer også i lek både ute og inne. Lek er motiverende og avgjørende for all slags læring. I leken gjentar og gjenforteller barna det de har opplevd i virkeligheten. Det er også veldig lærerikt for barna at ting repeteres gjennom sang, høytlesning og oppgaver.²

For å ivareta barnas sikkerhet i trafikken har barnehagen utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots, med bil eller kollektivtransport.

Mål: Alle barna skal utvikle kunnskap og kompetanse i å ferdes i trafikken på en sikker måte

Trafikkopplæring i barnehagen gjennom året vil bestå av følgende hovedpunkter som vil tilpasses barnas alder:

- Barna lærer trafikkregler for fotgjengere og gode regler for trygg ferdsel langs trafikkert vei
- Barna lærer om bruk av sansene sine i trafikken.

¹ Trafikk i kommunale barnehager, Lillehammer kommune

² Trafikk i kommunale barnehager, Lillehammer kommune

- Barna lærer om bruk av bilbelte, sykkelhjelme og refleks

Samarbeid mellom barnehage og hjem

- Barnehagen har rutiner for å ivareta barnas sikkerhet ved barnehagens parkeringsplass og port. Disse gjennomgås årlig med foreldre og ansatte.
- Barnehagen påvirker foreldrene til å sikre barna på vei til og fra barnehagen.
- Trafikksikkerhet og trafikkopplæring er et årlig tema på foreldremøter.

Barnehagen følger gjeldende regler for sikring av barn ved offentlig transport. Foreldre er alltid informert i forkant ved bruk av offentlig transport og det er kun barn som det er gitt tillatelse fra foreldre som kan være med i offentlig transport. Vi bruker Trygg Trafikk sine sider om trafikksikkerhet og Barnas Trafikk klubb for å lære barna enkle trafikkregler og gode regler for trygg ferdsel i trafikken.

Inkluderende barnehage

Barnas Kulturhage er med i Strand kommune sitt felles mål i forhold til inkluderende barnehage:

«Alle barn har rett til å ha et trygt og godt barnehage- og skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Det betyr blant annet at barn ikke skal bli utsatt for mobbing eller krenkelser, verken fra andre barn eller voksne.

Barnehagene og skolene skal fremme et inkluderende og stimulerende miljø hvor alle barn skal oppleve å bli sett og kan delta i lek. Miljøet skal støtte opp om lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

Virksomhetene skal videreutvikle god praksis innen arbeidet med trygt og godt barnehage- og skolemiljø ved å:

- Utvikle og opprettholde gode og trygge barnehage-/skolemiljø, der alle barn og unge trives og opplever tilhørighet
- Forebygge mobbing og andre krenkelser
- Avdekke og håndtere mobbing og andre krenkelser»³

En ring av gull, en riktig stor
med plass til alle hender.
Der ingen er størst, der ingen er minst,
der ingen er først, der ingen er sist.
Vi holder fast, så alle kjenner
at ringen er smidd av gode venner.

Med utgangspunkt i dette har barnehagen laget en «Handlingsplan for et inkluderende barnehagemiljø i Barnas Kulturhage». Planen er et arbeidsdokument for ansatte i barnehagen og ligger ute på barnehagens hjemmeside.

I vår barnehage arbeider vi utfra:

- ❖ Alle barn er unike og verdifulle og har rett på et trygt og inkluderende barnehagemiljø der de blir sett, respektert og inkludert akkurat som den de er.
- ❖ Det finnes ikke vanskelige barn, men det finnes barn som har det vanskelig. Hvert barn har rett på hjelp til å oppleve seg selv som en viktig person i vårt fellesskap og til å bli tatt på alvor med sine følelser og opplevelser.
- ❖ Å anerkjenne hvert enkelt barn. «Å anerkjenne barn betyr å møte den enkelte som et individ med følelser, tanker og meninger, som fullverdige mennesker i det livet de lever som barn. Barn må møtes som medmennesker og ikke ut fra et mangelperspektiv som fokuserer på hva de en gang skal bli.» Ingrid Lund

³ Inkluderende barnehage og skolemiljø, Strand, Implementeringsplan

- ❖ Å si ifra og stoppe uønsket atferd. «Voksne må si ifra når de ser en kollega overse eller bagatellisere gjentatte negative hendelser for barn. Det samme gjelder der den voksne stempler barn som ufølsomme, og skyldig i egen mobbeofferrolle.» Ingrid Lund

I vår barnehage skal vi ha:

- Varme, tydelige, tilstedeværende og samarbeidende voksne som jobber for å skape et godt og inkluderende miljø på avdelingen der både barn og voksne kan trives og utvikle seg i samhandling med andre.
- Det betyr at vi skal ha voksne som har et bevist forhold til egne holdninger, egen rolle og har kompetanse om hvordan en jobber for å skape et godt miljø i barnegruppen og som har kunnskaper om hva som fører til inkludering og hvordan en stopper uønsket atferd.
- Vi evaluerer egen praksis og legger vekt på dialog og observasjon for å oppdage og jobbe aktivt mot mobbing og annen krenkende atferd mot barn så vel som mot voksne.

Ut på tur

Naturen som læringsarena og aktivitetsområde

Gjennom hele året vil vi ha tema: Ut på tur. Naturen som læringsarena og aktivitetsområde.

Vi vil bruke naturen som utgangspunkt for lek og læring i forhold til rammeplanens områder og kommunen og barnehagens satsningsområder.

Mål: Barna skal få oppleve og undre seg over Guds skaperverk.

De skal få kunnskaper om nærmiljøet vår og om hvordan vi kan ta vare på miljøet og naturen på en best mulig måte. Naturen skal være en arena for læring og aktiviteter.

Fra Rammeplanen:

Natur, miljø og teknologi

Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider.

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper.

Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna

- opplever og utforsker naturen og naturens mangfold
- får gode opplevelser med friluftsliv året rundt
- opplever, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover
- får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen
- får kunnskap om dyr og dyreliv
- lager konstruksjoner av ulike materialer og utforsker muligheter som ligger i redskaper og teknologi
- får kjennskap til menneskets livssyklus.

Personalet skal

- legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforsking og læring

- gi barna tid og anledning til å stille spørsmål, reflektere og lage egne forklaringer på problemstillinger, og til å delta i samtaler om det de har erfart og opplevd
- synliggjøre naturfenomener og reflektere sammen med barna om sammenhenger i naturen
- utforske og eksperimentere med teknologi og naturfenomener sammen med barna.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Vaner og handlingsmønstre tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan være livet ut. Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser.

Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.

Gjennom arbeid med kropp, bevegelse, mat og helse skal barnehagen bidra til at barna

- opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt
- blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold
- videreutvikler motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper
- opplever, vurderer og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer
- blir trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser
- setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser
- får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.

Personalet skal

- være aktive og tilstedeværende, støtte og utfordre barna til variert kroppslig lek og anerkjenne barnets mestring
- bidra til at barna kan tilegne seg gode vaner, holdninger og kunnskaper om kost, hygiene, aktivitet og hvile
- gi barna tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmiljøer, sanseopplevelser og kroppslig lek ute og inne, i og utenfor barnehageområdet
- bidra til at barna utvikler et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser
- legge til rette for at måltider og matlaging bidrar til måltidsglede, deltakelse, samtaler og fellesskapsfølelse hos barna
- kjenne og praktisere nasjonale føringer for helsefremmende og forebyggende tiltak som gjelder barn.

[Barn og fysisk aktivitet.pdf \(bufdir.no\)](https://barn.og.fysisk.aktivitet.pdf)
<https://friluftslivskolen.no/aarshjulet/>

Områder fra Rammeplanen og Virksomhets planen vi vil ha et spesielt fokus på.

Kristen verdiformidling Inkluderende barnehage

Etikk, religion og filosofi

- Vi vil jobbe for at hvert barn skal kjenne seg elsket og verdifulle akkurat slik de er.
- Vi vil jobbe for at alle barna skal få utvikle et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner.
- Vi vil møte alle barna med empati og hjelpe dem til å selv utvikle empati og evne til tilgivelse mot seg selv og andre.
- Vi er en barnehage med utvidet kristen formålsparagraf og ønsker at alle barn skal lære «Å elske sin neste som seg selv».
- Vi vil jobbe for å være et inkluderende fellesskap der alle får ytre seg, blir hørt og får oppleve seg som en viktig del av fellesskapet og der barna får mulighet til medvirkning på egen hverdag.
- Vi vil jobbe for at barna skal få bli kjent med bibelfortellingene og de kristne tradisjonene og vi vil knytte bibelfortellingene inn i barnas hverdag.
- Vi ønsker at hele miljøet i barnehagen skal være preget av vår kristne kulturarv og våre kristne verdier som respekt, likeverd, toleranse, frihet, solidaritet og nestekjærlighet.

Solidaritet

- Vi vil lære barna nestekjærlighet og gi dem et perspektiv på at ikke alle har det like godt som vi. Hver høst lærer barna om et annet land og lager ting som vi selger på **Aksjonsdagen**. Aksjonsdagen er hvert år i oktober og vi inviterer barnas familier til å være sammen med oss for å få et innblikk i barnehagehverdagen og gi mulighet til å støtte prosjektet vi samler inn til. Pengene skal alltid gå til prosjekter der barn i andre land får hjelp og nye muligheter.

Språk

Kommunikasjon, språk og tekst

- Vi vil ha fokus på høytlesning og dialogisk lesning for alle barna i barnehagen. Vi vet at lesing og bruk av bøker er med og fremmer utvikling av både godt ordforråd, talespråk og lese- og skriveferdigheter.
- Vi vil at alle barn skal oppleve seg som en god samtalepartner. Vi vektlegger viktigheten av de voksnes engasjement i hverdags samtale med hvert enkelt barn.
- Vi vil at alle barn skal oppleve seg som en god samtalepartner sammen med andre barn og vi jobber for å gi hvert enkelt barn den hjelpen de trenger for å oppnå dette.
- Vi inviterer barna til læring, utforskning og lek med det muntlige og skriftlige språket gjennom hverdagsaktiviteter, temaarbeid og undring sammen med barna.
- Vi vil bruke eventyr og fortellinger, rim og regler, sanger, spill og leker, tegning og bokstaver o.l. for å styrke barnas språklige kompetanse.
- Vi vet at språk er en viktig forutsetning for å komme inn i lek, bli værende i leken, for å forstå lekereglene og utvikle leken. Vi vil jobbe for at hvert enkelt barn skal få gode språkferdigheter for å kunne kommunisere med andre barn og voksne på en hensiktsmessig måte.
- Vi har førskolegrupper som har egent opplegg tilpasset barnegruppens alder og forutsetninger.
- Bravo-leken er et språk og sansestimulerende opplegg som bygger på informasjon fra nyere hjerneforskning om hvordan små barn lærer. Vi jobber for at alle barn hos oss skal få være med på Bravo-leken i løpet av barnehagetiden.

Antall, rom og form

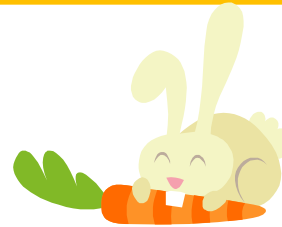
- Vi vektlegger at antall, rom og form skal være en aktiv del av hverdagen vår gjennom hverdagsaktiviteter og temaarbeid. Vi teller hvor mange vi er, vi snakker om dager, måned, vi sorterer leker, vi lager mat sammen med barn og teller antall, vekt, vi samler inn egg hos hønene og snakker om antall, størrelse osv. Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling.
- Vi vektlegger å stille spørsmål og undre oss sammen i hverdagen.
- Vi har laget til mattesekker som avdelingene kan ta i bruk der det er forskjellig utstyr som gir muligheter til eksperimentell lek innenfor området.

Kunst, kultur og kreativitet, uttrykksformer

- Barna skal i løpet av barnehagetiden få kjennskap til og selv få erfaring med og bruke forskjellige uttrykksformer gjennom formingsaktiviteter, temaarbeid, dramaarbeid, kor, musikk, dans og digitale uttrykksformer.

Tur Ryfylketunet

Kropp, bevegelse, mat og helse

- Vi legger opp til at barna skal oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur som er med å gir trivsel med seg selv og andre.
- Vi vil gi barna gode vaner og lære dem å ta vare på seg selv og helsen sin på en god måte utefra barnets alder og forutsetninger.
- Vi vil lære barna gode matvaner og la dem selv delta aktivt under måltidene og i tillaging av mat.
- Vi vektlegger et sunt og variert kosthold der barna skal få valgmuligheter og kjennskap til forskjellige matvarer og retter.
- Vi har varierte turmuligheter i nærmiljøet som vi aktivt bruker og som gir barna ulike opplevelser og utfordringer i forhold til bruk av kroppen. Vi har turmuligheter fra sjø til fjell i gåavstand.
- Alle avdelinger bruker turområdene aktivt og vi legger opp til progresjon på turene og utfordringer ut fra barnas alder og ferdigheter.

Kunst, kultur og kreativitet

- Vi vil gi barna kjennskap til lokale kunstnere og kunstformen de formidler.
- Vi vil gi barna opplevelsen av å være sammen om å oppleve og skape forskjellige kunstneriske og kulturelle uttrykk gjennom billedkunst, håndverk, dans, drama, litteratur og film. Som i alt arbeidet i barnehagen vil det også her være en progresjon ut fra barnets alder, interesser og ferdigheter.

Natur, miljø og teknologi

- Vi legger til rette for at barna skal få et mangfold av naturopplevelser og oppleve naturen som en arena for lek, læring og undring.
- Vi jobber for at barna skal utvikle respekt for naturen og ta vare på den og det som er i den på en god måte.
- Vi vil formidle naturen som Guds gave og skaperverk og undre oss sammen med barna over naturfenomener.
- Vi legger til rette for at barna skal få kunnskaper om teknologi og hvordan det kan brukes til det beste for oss gjennom bruk av bilder, musikk, som oppslagsverk på turer, gjennom å lage små filmer fra felles opplevelser o.l.

Nærmiljø og samfunn

- Vi vil gi barna kjennskap til egent nærmiljø og samfunnet vi er en del av.
- Vi vil gi barna kjennskap til lokal historie, lokale tradisjoner, institusjoner og arbeidsplasser.
- I førskolegruppen vil barna få kjennskap til samisk språk og kultur.
- Vi har barn og ansatte fra forskjellige kulturer i barnehagen. Vi vil gi barna på avdelingen kunnskap om deres kultur og levesett gjennom fortellinger, bilder og mattradisjoner.
- Vi vil vise barna at vi sammen er en del av et stort fellesskap der vi alle har et ansvar for våre medmennesker og jorden vi bor på gjennom hvordan vi forholder oss til hverandre og nærmiljøet.

Ryfylketunet

Gjennom bruk av Ryfylketunet vil vi jobbe for å gi barna kjennskap og kunnskaper om:

- o dyrene vi har i Ryfylketunet, hvordan de skal stelles og behandles på en god måte.
- o bruk av snekkeraktiviteter
- o lek og aktiviteter i tunet

Progresjon:

Alle barn er unik og det vil for hvert barn være en naturlig progresjon i utviklingen innenfor de ulike fagområdene ut ifra barnets alder og utviklingsstadium. Hver avdeling vil bli farget av de barna som er på avdelingen, hva alder de er i og hva interesser de har samtidig som vi arbeider for å dekke opp alle fagområdene gjennom arbeidet vårt. Hovedtemaene vil være de samme, men de vil bli vektlagt forskjellig på de forskjellige avdelingene. Det vil være progresjon i arbeidet slik at de yngste barna ikke alltid vil være med på alt som de eldre er med på.

Vi driver aktiv kursing av personalet for å øke personalets pedagogiske kompetanse og følger Strand kommune sitt satsningsområde.

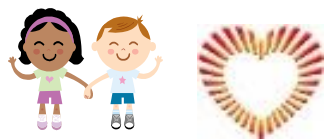
Vi jobber for at alle barna skal få en god barndom preget av trivsel, læring, vennskap og lek.

Arbeidsplanen utarbeidet med en del tips til ting en kan gjøre innenfor hvert tema. Det velges ikke vekk tema, men hver avd. tilpasser temaet utfra barnas alder, barns medvirkning og barnegruppen.

AUGUST – SEPTEMBER – OKTOBER

Alle fagområdene skal dekkes opp i arbeidet: – Kommunikasjon, språk, tekst – Kropp, bevegelse, mat og helse – Kunst, kultur og kreativitet – Natur, miljø og teknologi – Etikk, religion og filosofi – Nærmiljø og samfunn – Antall, rom og form

Kristen verdiformidling Inkluderende barnehage

Å være sammen

er et tema vi har fokus på gjennom hele året. Vi vil jobbe med høflighet og respekt og vi vil som voksne jobbe for å være gode forbilder for barna. Fem sentrale områder vi vil arbeide for å utvikle innenfor sosiale ferdigheter er: empati, samarbeidsferdigheter, selvkontroll, selvhevdelse og ansvarlighet.

Bibelhistorier om å dele og være gode mot hverandre knyttes opp mot FN- barns rettigheter og kunnskap om barn i andre land.

Bibelfortellinger, se på kortene hvor fortellingen står i bibelen

Småbarn, fortellinger fra «Smått og godt»:

Samling 1	Skapelsen
Samling 2	Noahs ark

Stor avdeling, fortellinger fra «Kort og godt»:

Samling 1	Gud skaper verden
Samling 2	Noahs ark
Samling 9	Jona
Samling 25	Den barmhjertige samaritan

Felles sanger for stor avdeling gjennom året. Sangene vil bli sunget i koret og på opptredener. Se side 7

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 16

Tur Ryfylketunet

Tema gjennom hele året:

Ut på tur. Naturen som læringsarena og aktivitetsområde

Mål: Barna skal få oppleve og undre seg over Guds skaperverk. De skal få kunnskaper om nærmiljøet vår og om hvordan vi kan ta vare på miljøet og naturen på en best mulig måte.

Naturen skal være en arena for læring og aktiviteter og alle fagområdene og alle barnehagens tema kan en ha fokus på ute på tur.

[For tips og ideer, se barnehagens ressurshefte: Ut på tur](#)

Lek og læring i Ryfylketunet

Mål: Barna skal få kjennskap og kunnskaper om dyr og matplanter. De skal lære om hvor maten kommer fra, hva mat som er god for oss, hvordan maten dyrkes og hvordan vi tar vare på dyrene.

Tema i tunet i august, september og oktober:

- Maten vår som grønnsaker, poteter, frukt og bær.
- Dyrene i tunet

Tips:

- Høste frukt og grønnsaker- hvordan ta vare på frukt og grønnsakene
- Lage matretter på bålpanne i tunet
- Få kunnskaper om naturens syklus, høst og forberedelse til vinter for plantene, naturen gjør seg klar til hvile.
- Smakslek, hva spiste jeg nå?
- Kims lek eller andre leker/aktiviteter for å lære navnene på frukt/grønnsaker
- Lage tankekart (grep om begreper) for å gi barna utdypende kunnskaper om de forskjellige fruktene/grønnsakene, hvordan de vokser- hva vi bruker de til.

	<ul style="list-style-type: none"> • Lære om de forskjellige dyrene som er i tunet, høne, marsvin, kanin, konsentrer dere om et dyr om gangen. Lage tankekart (grep om begreper) for å gi barna utdypende kunnskaper om de forskjellige dyrene. • Hvordan stelles dyrene • Hvordan kommuniserer dyrene, kan dyrene snakke med oss? • Hva gjør dyrene glad, lei, redd? <p>Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 19 – 20.</p>
<p style="text-align: center;">Språkfokus</p> 	<p>Dialogisk lesing av bøker og Samtalens verdi, se side 8</p> <p>Mål: Barna skal oppleve gleden og nytten med språket og få utvidet sitt ordforråd. Barna skal oppleve seg selv som en viktig samtalepartner for store og små.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ha lesegrupper, ha gjerne bøker som belyser temaet som dere arbeider med, jobb med bøkene i forhold til dialogisk lesing. • Bruk Barnesamtalen som står bak i hefte «Handlingsplan for et inkluderende barnehagemiljø i Barnas Kulturhage», godt å bruke 2 ganger i året før hver foreldresamtale. <p>Nøkkelord: Kropp, klær, hus, familie og meg, vennskap, lengde, høyde, form og farge Eller plukk ut nøkkelord fra et tema som dere har fokus på.</p> <p>Tips:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lag tankekart til nøkkelordene. • Trykk opp bilder av nøkkelordene og heng de rundt på avd. og ved matbordet. <p>Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 18.</p>

Tradisjoner og viktige datoer

Nytt barnehageår starter 15. august
Planleggingsdag: 15. og 16. august
Supersøndag for hele familien på Klippen: 24. september
Supersøndag for hele familien på Klippen: 29. oktober
Halloween på Klippen
Foreldremøte
Aksjonsdag

Trafikksikkerhet, HMS og Nasjonal Brannvernuke

Enkel førstehjelp for barn: Pedagogisk materiell Henry. Ta kontakt med Marit.

Nasjonal brannvernuke er i september, uke 38.

Vi har fokus på brannvern og barna blir bedre kjent med Vanja og Eldar gjennom brannvernsopplegget som vi har i barnehagen. Ta kontakt med Marit.

Mål: Alle barna skal utvikle kunnskap og kompetanse i å ferdes i trafikken på en sikker måte

Trafikkopplæring i barnehagen gjennom året vil bestå av følgende hovedpunkter som vil tilpasses barnas alder:

- Barna lærer trafikkregler for fotgjengere og gode regler for trygg ferdsel langs trafikkert vei
- Barna lærer om bruk av sansene sine i trafikken.
- Barna lærer om bruk av bilbelte, sykkelhjelme og reflekser
- [Velkommen - Barnas Trafikkklubb](#)
- [Barnas Trafikkklubb • Trygg Trafikk](#)

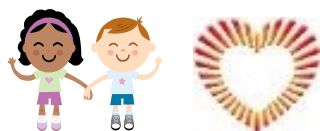
Det skal være progresjon i temaene slik at barna får utfordringer og kunnskaper utfra alder og forutsetninger.

November

Alle fagområdene skal dekkes opp i arbeidet: – Kommunikasjon, språk, tekst – Kropp, bevegelse, mat og helse – Kunst, kultur og kreativitet – Natur, miljø og teknologi – Etikk, religion og filosofi – Nærmiljø og samfunn – Antall, rom og form

Kristen verdiformidling Inkluderende barnehage

Å være sammen

er et tema vi har fokus på gjennom hele året. Vi vil jobbe med høflighet og respekt og vi vil som voksne jobbe for å være gode forbilder for barna. Fem sentrale områder vi vil arbeide for å utvikle innenfor sosiale ferdigheter er: empati, samarbeidsferdigheter, selvkontroll, selvhevdelse og ansvarlighet.

- Bibelfortellinger, se på kortene hvor fortellingen står i bibelen

Småbarn, fortellinger fra «Smått og godt»:

Samling 3   Jona og hvalen

Stor avdeling, fortellinger fra «Kort og godt»:

Samling 10   Budskapet til Maria

Samling 11   Maria og Elisabeth

Felles sanger for stor avdeling gjennom året. Sangene vil bli sunget i koret og på opptredener. Se side 7

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 17

Tur Ryfylketunet

Tema gjennom hele året:

Ut på tur. Naturen som læringsarena og aktivitetsområde

Mål: Barna skal få oppleve og undre seg over Guds skaperverk. De skal få kunnskaper om nærmiljøet vår og om hvordan vi kan ta vare på miljøet og naturen på en best mulig måte.

Naturen skal være en arena for læring og aktiviteter og alle fagområdene og alle barnehagens tema kan en ha fokus på ute på tur.

[For tips og ideer, se barnehagens ressurshefte: Ut på tur](#)

Lek og læring i Ryfylketunet

Mål: Barna skal lære om vår nære historie gjennom lek og temaarbeid i Ryfylketunet.

Tips:

- Vinter er en god tid å bruke snekker boden, la barna få bruke fantasien eller la barna lage sine egne leker slik de gjorde i gamle dager. Eks. dukker, dukkevogner, sleiver, rennebiler, visper, båter, barkebåter osv... Se bøker med tips i bokhyllen i trappegangen.

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 19-20

Språkfokus

La barna bli kjent med nærmiljøet, lokale tradisjoner, institusjoner og personer

Tips:

- Er det barn/ansatte fra andre kulturer på avd? Fortell om landet, heng opp bilder, vis klær fra landet, lag nasjonal mat, vis filmsnutter, lær å telle, syng, si hei på språket til landet osv.....
- Inviter foreldre til å vise/fortelle fra landet

Nøkkelord: Mat, preposisjoner, rimord, tallord

Eller plukk ut nøkkelord fra et tema som dere har fokus på.

Dialogisk lesing av bøker og Samtalens verdi, se side 8

Områder fra Rammepånen, Virksomhetspånen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årspånen side 18

Tradisjoner og viktige datoer

Lage engler til kirken og Klippen. (frivillig)

Tips: Lag alle julegavene ferdig i november slik at dere får tid i desember til aktiviteter som bygger gode minner 😊

Planleggingsdag: 17. november

Foreldresamtaler.

Observasjonsskjema.

Observasjonsskjemaet Alle sammen må fylles ut 2 ganger i året og er greit å fylle ut før foreldresamtalen.

NB! Start alltid innerst på utfyllingen og fyll ut så langt som barnet har kommet på de forskjellige utviklingstrinnene og fyll ut til og med barnets alderstrinn. **Dette MÅ gjøres på ALLE barn.**

Desember

Alle fagområdene skal dekkes opp i arbeidet: - Kommunikasjon, språk, tekst - Kropp, bevegelse, mat og helse - Kunst, kultur og kreativitet - Natur, miljø og teknologi - Etikk, religion og filosofi - Nærmiljø og samfunn - Antall, rom og form

Kristen verdiformidling Inkluderende barnehage

- Bibelfortellinger, se på kortene hvor fortellingen står i bibelen

Mål: Barna skal bli kjent med juleevangeliet, gjennom høytlesing, fortellinger og samlinger. Jesus kom til jorden for å vise oss hvor glad Gud er i oss. Vi ønsker at barna skal kjenne seg verdifulle.

Småbarn, fortellinger fra «Smått og godt»:

Samling 4   Jul

Stor avdeling, fortellinger fra «Kort og godt»:

Samling 12   Jesus blir født

Samling 13   Engelen viser seg for gjeterne

Samling 14   Vismennene hyller Jesus

Forslag til sanger:

- Tenn et lite lys i mørket
- Tenn lys
- Nå tenner vi det første lys
- Jeg er så glad hver julekveld
- Kongens by
- Et barn er født i Betlehem

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 17

Tur Ryfylketunet

Tema gjennom hele året:

Ut på tur. Naturen som læringsarena og aktivitetsområde

Mål: Barna skal få oppleve og undre seg over Guds skaperverk. De skal få kunnskaper om nærmiljøet vår og om hvordan vi kan ta vare på miljøet og naturen på en best mulig måte.

Naturen skal være en arena for læring og aktiviteter og alle fagområdene og alle barnehagens tema kan en ha fokus på ute på tur.

[For tips og ideer, se barnehagens ressurshefte: Ut på tur](#)

Lek og læring i Ryfylketunet

Mål: Barna skal lære om vår nære historie gjennom lek og temaarbeid i Ryfylketunet.

Jul i Tunet

I tunet kan vi lage skikkelig god julestemning. Bruk fantasien og kos dere sammen med barna i Juletunet.

Tips:

- ha lesestund i tunet om morgen/ettermiddag. Les julefortellinger. Pynt med lykter og lag stemning.
- sett opp juletre i tunet og pynt det
- hvordan feiret de jul før i Ryfylke
- lag pynt som en kan henge opp inne hos dyrene, julekos for dyr og mennesker
- ha kakao som en varmer på ovnen i snekkerboden
- lag is-lysklykter som en pynter med (tenk sikkerhet i forhold til levende lys)

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 19-20

Språkfokus

Tema: Julebøker og julefortellinger.

Mål: Barna skal oppleve gleden og nytten med språket og få utvidet sitt ordforråd. Barna skal oppleve seg selv som en viktig samtalepartner for store og små.

Nøkkelord: Ord i forbindelse med advent og jul

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 18

Tradisjoner og viktige datoer

Supersøndag på Klippen: 10. desember

Lucia-frokost

Nissefest

Lag engler til å pynte på Klippen og i kirken (frivillig)

Julegudstjeneste i kirken for barnehagebarna

Januar

Alle fagområdene skal dekkes opp i arbeidet: – Kommunikasjon, språk, tekst – Kropp, bevegelse, mat og helse – Kunst, kultur og kreativitet – Natur, miljø og teknologi – Etikk, religion og filosofi – Nærmiljø og samfunn – Antall, rom og form

Kristen verdiformidling Inkluderende barnehage

Å være sammen

er et tema vi har fokus på gjennom hele året. Vi vil jobbe med høflighet og respekt og vi vil som voksne jobbe for å være gode forbilder for barna. Fem sentrale områder vi vil arbeide for å utvikle innenfor sosiale ferdigheter er: empati, samarbeidsferdigheter, selvkontroll, selvhevdelse og ansvarlighet.

- Bibelfortellinger, se på kortene hvor fortellingen står i bibelen

Småbarn, fortellinger fra «Smått og godt»:

Samling 5   Sakkeus

Stor avdeling, fortellinger fra «Kort og godt»:

Samling 15   Jesus som 12 åring i tempelet
Samling 17   De første disiplene

Felles sanger for stor avdeling gjennom året. Sangene vil bli sunget i koret og på opptredener. Se side 7

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 17

Tur Ryfylketunet

Tema gjennom hele året:

Ut på tur. Naturen som læringsarena og aktivitetsområde

Mål: Barna skal få oppleve og undre seg over Guds skaperverk. De skal få kunnskaper om nærmiljøet vår og om hvordan vi kan ta vare på miljøet og naturen på en best mulig måte.

Naturen skal være en arena for læring og aktiviteter og alle fagområdene og alle barnehagens tema kan en ha fokus på ute på tur.

[For tips og ideer, se barnehagens ressurshefte: Ut på tur](#)

Lek og læring i Ryfylketunet

Mål: Barna skal lære om vår nære historie gjennom lek og temaarbeid i Ryfylketunet.

Vinter i tunet.

Tips:

- Hva gjorde barna om vinteren på gården?
- Få inn oldeforeldre/besteforeldre til å fortelle litt fra når de var små
- Karde ull, lage ting av ull
- Lek på låven med bondegårdsleker.
- Lek i bestemorstuen
- Ha lesestund i bestemorstuen

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 19-20

Språkfokus

Bravoleken for alle 2 og 3 åringer.

Mål: Barna skal oppleve gleden og nytten med språket og få utvidet sitt ordforråd. Barna skal oppleve seg selv som en viktig samtalepartner for store og små.

Nøkkelord: Vinter, tallord, rekkefølge, størrelser
Eller plukk ut nøkkelord fra et tema som dere har fokus på.

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 18

Tradisjoner og viktige datoer

Planleggingsdag: 2. januar

Februar

Alle fagområdene skal dekkes opp i arbeidet: - Kommunikasjon, språk, tekst - Kropp, bevegelse, mat og helse - Kunst, kultur og kreativitet - Natur, miljø og teknologi - Etikk, religion og filosofi - Nærmiljø og samfunn - Antall, rom og form

Kristen verdiformidling Inkluderende barnehage

Å være sammen

er et tema vi har fokus på gjennom hele året. Vi vil jobbe med høflighet og respekt og vi vil som voksne jobbe for å være gode forbilder for barna. Fem sentrale områder vi vil arbeide for å utvikle innenfor sosiale ferdigheter er: empati, samarbeidsferdigheter, selvkontroll, selvhevdelse og ansvarlighet.

- Bibelfortellinger, se på kortene hvor fortellingen står i bibelen

Småbarn, fortellinger fra «Smått og godt»:

Samling 6   Jesus stiller stormen

Stor avdeling, fortellinger fra «Kort og godt»:

Samling 24   Jesus stiller stormen

Samling 22   Jesus metter 5000

Felles sanger for stor avdeling gjennom året. Sangene vil bli sunget i koret og på opptredener. Se side 7

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 17

Tur Ryfylketunet

Tema gjennom hele året:

Ut på tur. Naturen som læringsarena og aktivitetsområde

Mål: Barna skal få oppleve og undre seg over Guds skaperverk. De skal få kunnskaper om nærmiljøet vår og om hvordan vi kan ta vare på miljøet og naturen på en best mulig måte.

Naturen skal være en arena for læring og aktiviteter og alle fagområdene og alle barnehagens tema kan en ha fokus på ute på tur.

[For tips og ideer, se barnehagens ressurshefte: Ut på tur](#)

Lek og læring i Ryfylketunet

Mål: Barna skal lære om vår nære historie gjennom lek og temaarbeid i Ryfylketunet.

Vinter i tunet.

Tips:

- Hva gjorde barna om vinteren på gården?
- Lage ting av ull
- Lag kakao på ovnen i snekkerboden
- Lag grøt på ovnen i snekkerboden (eller ta med grøt ut og hold den varm på ovnen i snekkerboden)
- Lek på låven med bondegårdslekene.
- Lek i bestemorstuen
- Ha lesestunder i bestemorstuen
- Ha fokus på et av dyrene i tunet

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 19-20

Språkfokus

Bravoleken for alle 2 og 3 åringer.

Mål: Barna skal oppleve gleden og nytten med språket og få utvidet sitt ordforråd. Barna skal oppleve seg selv som en viktig samtalepartner for store og små.

Nøkkelord: Forskjellige dyr, temperaturer

Eller plukk ut nøkkelord fra et tema som dere har fokus på.

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 18

Tradisjoner og viktige datoer

Supersøndag på Klippen:

Fastelavnssøndag er 11. februar

Morsdag er 11. februar

Karneval

Vinterferie uke 9

Samenes nasjonaldag 6. februar.

Alle førskolebarna har egent opplegg rundt denne dagen

Trafikksikkerhet, HMS og Nasjonal Brannvernuke

Mål: Alle barna skal utvikle kunnskap og kompetanse i å ferdes i trafikken på en sikker måte

Felles trafikksikkerhetsuke: Uke 8

Trafikkopplæring i barnehagen gjennom året vil bestå av følgende hovedpunkter som vil tilpasses barnas alder:

- Barna lærer trafikkregler for fotgjengere og gode regler for trygg ferdsel langs trafikkert vei
- Barna lærer om bruk av sansene sine i trafikken.
- Barna lærer om bruk av bilbelte, sykkelhjelme og refleks
- [Velkommen - Barnas Trafikklubb](#)
- [Barnas Trafikklubb • Trygg Trafikk](#)

Det skal være progresjon i temaene slik at barna får utfordringer og kunnskaper utfra alder og forutsetninger.

Mars

Alle fagområdene skal dekkes opp i arbeidet: – Kommunikasjon, språk, tekst – Kropp, bevegelse, mat og helse – Kunst, kultur og kreativitet – Natur, miljø og teknologi – Etikk, religion og filosofi – Nærmiljø og samfunn – Antall, rom og form

Kristen verdiformidling Inkluderende barnehage

-Bibelfortellinger, se på kortene hvor fortellingen står i bibelen

Småbarn, fortellinger fra «Smått og godt»:

Samling 8 Den gode gjeteren
Samling 9 Påske

Stor avdeling, fortellinger fra «Kort og godt»:

Samling 30 Palmesøndag
Samling 31 Jesus vasker disiplenes føtter
Samling 32 Nattverden
Samling 33 Jesus dør og står opp igjen
Samling 34 Jesus lever

Sanger:

- På Golgata stod det et kors
- Velsignet være kongen, Hosianna

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 17

Tur

Ryfylketunet

Tema gjennom hele året:

Ut på tur. Naturen som læringsarena og aktivitetsområde

Mål: Barna skal få oppleve og undre seg over Guds skaperverk. De skal få kunnskaper om nærmiljøet vår og om hvordan vi kan ta vare på miljøet og naturen på en best mulig måte.

Naturen skal være en arena for læring og aktiviteter og alle fagområdene og alle barnehagens tema kan en ha fokus på ute på tur.

[For tips og ideer, se barnehagens ressurshefte: Ut på tur](#)

Lek og læring i Ryfylketunet

Mål: Barna skal få kjennskap og kunnskaper om dyr og hvordan vi tar vare på dyrene på en god måte.

Tips:

- Tur til garden til Liv Marit i starten av april. Kunnskaper om dyrene på gården, det dyrene spiser, hvordan maten til dyrene dyrkes. Hva nytte vi har av dyrene. Tilpass dette etter barnets alder og modning.
- Lek og kos i tunet ute og inne.

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 19-20

Språkfokus

Bravoleken for alle 2 og 3 åringer.

Mål: Barna skal oppleve gleden og nytten med språket og få utvidet sitt ordforråd. Barna skal oppleve seg selv som en viktig samtalepartner for store og små.

Nøkkelord: Motsetninger som lys-mørk, ny-gammel, tørr-våt, myk-hard, glatt-ru osv.

Eller plukk ut nøkkelord fra et tema som dere har fokus på.

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 18.

Tradisjoner og viktige datoer

Påskevandring

Påskefrokost

Skolens påskeferie 25.03 – 01.04

Down syndrom-dagen mandag 21. mars. Vi markerer dagen med ulik sokkedag.

Vi ønsker å markere at selv om vi er forskjellige er vi alle like verdifulle for Gud og mennesker.

April

Alle fagområdene skal dekkes opp i arbeidet: – Kommunikasjon, språk, tekst – Kropp, bevegelse, mat og helse – Kunst, kultur og kreativitet – Natur, miljø og teknologi – Etikk, religion og filosofi – Nærmiljø og samfunn – Antall, rom og form

Kristen verdiformidling Inkluderende barnehage

Å være sammen

er et tema vi har fokus på gjennom hele året. Vi vil jobbe med høflighet og respekt og vi vil som voksne jobbe for å være gode forbilder for barna. Fem sentrale områder vi vil arbeide for å utvikle innenfor sosiale ferdigheter er: empati, samarbeidsferdigheter, selvkontroll, selvhevdelse og ansvarlighet.

- Bibelfortellinger, se på kortene hvor fortellingen står i bibelen

Småbarn, fortellinger fra «Smått og godt»:

Samling 8   Den gode gjeteren

Stor avdeling, fortellinger fra «Kort og godt»:

Samling 26   Den gode gjeteren

Samling 27   Sauen som ble funnet igjen

Felles sanger for stor avdeling gjennom året. Sangene vil bli sunget i koret og på opptredener. Se side 7

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 17

Tur Ryfylketunet

Tema gjennom hele året:

Ut på tur. Naturen som læringsarena og aktivitetsområde

Mål: Barna skal få oppleve og undre seg over Guds skaperverk. De skal få kunnskaper om nærmiljøet vår og om hvordan vi kan ta vare på miljøet og naturen på en best mulig måte.

Naturen skal være en arena for læring og aktiviteter og alle fagområdene og alle barnehagens tema kan en ha fokus på ute på tur.

[For tips og ideer, se barnehagens ressurshefte: Ut på tur](#)

Lek og læring i Ryfylketunet

Mål: Barna skal få kjennskap og kunnskaper om dyr og hvordan vi tar vare på dyrene på en god måte.

Tips:

- Tur til garden til Liv Marit i april. Kunnskaper om dyrene på gården, det dyrene spiser, hvordan maten til dyrene dyrkes. Hva nytte vi har av dyrene. Tilpass dette etter barnets alder og modning.
- Lek og kos i tunet ute og inne.
- Kanskje får vi koppelam i tunet?

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 19-20

Språkfokus

Tema: La barna bli kjent med nærmiljøet, lokale tradisjoner, institusjoner og personer

Tips:

- Forfattere og kunstnere fra nærmiljøet/området, les fortellinger, tegn, mal, la barna bruke ulike formingsmateriell for å uttrykke seg.
- Lokale tradisjoner, institusjoner, personer/kunstnere, arbeidsplasser.
- Les bøker om dette, gå på besøk til institusjoner, arbeidsplasser
- Få besøk av personer som kan fortelle om temaene for barna

Barnesamtale:

Bruk Barnesamtalen som står bak i hefte «Handlingsplan for et inkluderende barnehagemiljø i Barnas Kulturhage», godt å bruke 2 ganger i året før hver foreldresamtale.

Nøkkelord: I forhold til tema dere har fokus på. Plukk ut noen ord som er nøkkelord.

Eller plukk ut nøkkelord fra et tema som dere har fokus på.

Dialogisk lesing av bøker og samtalens verdi, se side 8

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 18

Tradisjoner og viktige datoer

Gårdsbesøk

Foreldresamtaler og utfylling av observasjonsskjema:

- Observasjonsskjemaet Alle sammen må fylles ut 2 ganger i året og er greit å fylle ut før foreldresamtalen. NB! Start alltid innerst på utfyllingen og fyll ut så langt som barnet har kommet på de forskjellige utviklingstrinnene og fyll ut til og med barnets alderstrinn. **Dette MÅ gjøres på ALLE barn.**

Skolens påskeferie 03.04 - 10.04.

Supersøndag på Klippen:

Trafikksikkerhet, HMS og Brannvernuke

Felles brannøvelse er 26. april kl 9.45.

Hver avdeling velger hvor mye fokus de vil ha på brannvern utenom brannøvelsen. Vi har brannvernsopplegg med Vanja og Eldar. Ta kontakt med Marit.

Det skal være progresjon i temaene slik at barna får utfordringer og kunnskaper utfra alder og forutsetninger.

Mai

Alle fagområdene skal dekkes opp i arbeidet: – Kommunikasjon, språk, tekst – Kropp, bevegelse, mat og helse – Kunst, kultur og kreativitet – Natur, miljø og teknologi – Etikk, religion og filosofi – Nærmiljø og samfunn – Antall, rom og form

Kristen verdiformidling Inkluderende barnehage

Å være sammen

er et tema vi har fokus på gjennom hele året. Vi vil jobbe med høflighet og respekt og vi vil som voksne jobbe for å være gode forbilder for barna. Fem sentrale områder vi vil arbeide for å utvikle innenfor sosiale ferdigheter er: empati, samarbeidsferdigheter, selvkontroll, selvhevdelse og ansvarlighet.

17. mai – vår Nasjonaldag

Fokuspunkter:

- Frihet og fellesskap
- Trygghet, glede og takknemlighet

Sanger:

- Vi roper høyt hurra
- Ja vi elsker

- Bibelfortellinger, se på kortene hvor fortellingen står i bibelen

Småbarn, fortellinger fra «Smått og godt»:

Samling 10   Pinse

Stor avdeling, fortellinger fra «Kort og godt»:

Samling 8   Jesus viser seg for disiplene

Samling 36   Kristi Himmelfart

Samling 37   Pinse

	<p>Felles sanger for stor avdeling gjennom året. Sangene vil bli sunget i koret og på opptredener. Se side 7</p> <p>Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 17</p>
<p style="text-align: center;">Tur Ryfylketunet</p> 	<p> Tema gjennom hele året: Ut på tur. Naturen som læringsarena og aktivitetsområde</p> <p>Mål: Barna skal få oppleve og undre seg over Guds skaperverk. De skal få kunnskaper om nærmiljøet vår og om hvordan vi kan ta vare på miljøet og naturen på en best mulig måte.</p> <p>Naturen skal være en arena for læring og aktiviteter og alle fagområdene og alle barnehagens tema kan en ha fokus på ute på tur.</p> <p>For tips og ideer, se barnehagens ressurshefte: Ut på tur</p> <p> Lek og læring i Ryfylketunet</p> <p>Mål: Barna skal få kjennskap og kunnskaper om hvor maten kommer fra, hva mat som er godt for oss, hvordan mate dyrkes.</p> <p>Tips:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plant i alle blomsterkasser og grønnsakskasser • Snakk om hvor maten kommer fra, hva mat trenger kroppen vår • Vår i tunet • Så og plant grønnsaker og blomster <p>Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 19–20</p>

<p style="text-align: center;">Språkfokus</p> 	<p>Dialogisk lesing av bøker og Samtalens verdi, se side 8</p> <p>Barna skal få kunnskaper om nasjonaldagen, Norges flagg, nasjonalsangen og lokale tradisjoner.</p> <p>Nøkkelord: 17. mai og ord rundt det, navn på insekter og det vi finner i naturen Eller plukk ut nøkkelord fra et tema som dere har fokus på.</p> <p>Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 18</p>
<p style="text-align: center;">Tradisjoner og viktige datoer</p> 	<p>Nasjonaldagsfeiring i barnehagen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Flaggheising i tunet - Pølser og is ute - Leker <p>Planleggingsdag: Fredag 10. mai</p> <p>Foreldremøte for nye foreldre</p> <p>Besøksdager for alle som skal begynne på ny avdeling</p> <p>Åpen kveld for foresatte og barn på ny avdeling</p> <p>Besøk til skolene</p>
<p style="text-align: center;">Trafikksikkerhet, HMS og Brannvernuke</p> 	<p>Enkel førstehjelp for barn: Pedagogisk materiell Henry. Ta kontakt med Marit.</p> <p>Det skal være progresjon i temaene slik at barna får utfordringer og kunnskaper utfra alder og forutsetninger.</p>

Juni

Alle fagområdene skal dekkes opp i arbeidet: - Kommunikasjon, språk, tekst - Kropp, bevegelse, mat og helse - Kunst, kultur og kreativitet - Natur, miljø og teknologi - Etikk, religion og filosofi - Nærmiljø og samfunn - Antall, rom og form

Kristen verdiformidling Inkluderende barnehage

Å være sammen

er et tema vi har fokus på gjennom hele året. Vi vil jobbe med høflighet og respekt og vi vil som voksne jobbe for å være gode forbilder for barna. Fem sentrale områder vi vil arbeide for å utvikle innenfor sosiale ferdigheter er: empati, samarbeidsferdigheter, selvkontroll, selvhevdelse og ansvarlighet.

- Bibelfortellinger, se på kortene hvor fortellingen står i bibelen

Småbarn, fortellinger fra «Smått og godt»:

Samling 7 Jesus metter 5000

Stor avdeling, fortellinger fra «Kort og godt»:

Samling 19 Jesus og barna

Felles sanger for stor avdeling gjennom året. Sangene vil bli sunget i koret og på opptredener. Se side 7

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 17

Tur Ryfylketunet

Tema gjennom hele året:

Ut på tur. Naturen som læringsarena og aktivitetsområde

Mål: Barna skal få oppleve og undre seg over Guds skaperverk. De skal få kunnskaper om nærmiljøet vår og om hvordan vi kan ta vare på miljøet og naturen på en best mulig måte.

Naturen skal være en arena for læring og aktiviteter og alle fagområdene og alle barnehagens tema kan en ha fokus på ute på tur.

[For tips og ideer, se barnehagens ressurshefte: Ut på tur](#)

Lek og læring i Ryfylketunet

Mål: Barna skal få kjennskap om matplanter. De skal lære om hvor maten kommer fra, hva mat som er god for oss, hvordan mate dyrkes.

Barna skal lære om vår nære historie gjennom lek og temaarbeid i Ryfylketunet.

Tips:

- Vår i tunet
- Så og plant grønnsaker og blomster
- Lag sammen med barna leker som barna kan leke med som eks, dukkevogner av esker, dukker, rennebiler, hytte, båter, barkebåter osv.....

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 19-20

Språkfokus

Mål: Barna skal oppleve gleden og nytten med språket og få utvidet sitt ordforråd. Barna skal oppleve seg selv som en viktig samtalepartner for store og små.

Nøkkelord: navn på ting i fjæra (eks tang, skjell, sjø, vann, krabbe, fisk, bølger, badetøy), sommer, ferie, entall og flertall.

Eller plukk ut nøkkelord fra et tema som dere har fokus på.

Dialogisk lesing av bøker og Samtalens verdi, se side 8

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Årsplanen side 18

Tradisjoner og viktige datoer

Supersøndag på Klippen:

Sommerfest

Det settes opp besøksdager i løpet av sommeren der nye barn og foreldre kan få komme på besøk på sin avdeling

Besøk til skolene